

Sygnatura akt II S 21/12

POSTANOWIENIE

Dnia 06 listopada 2012 roku.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: S.S.A. Wiesław Pędziwiatr (sprawozdawca)

Sędziowie: S.A. Wojciech Kociubiński

S.A. Andrzej Kot

po rozpoznaniu w sprawie **T. K. (1)**

skargi interwenienta (...)

na naruszenie jego prawa do rozpoznania sprawy V Ds. 67/11/Sp

w postępowaniu przygotowawczym nadzorowanym przez Prokuraturę Okręgową w Jeleniej Górze bez nieuzasadnionej zwłoki,

na podstawie art. 6 ust. 2 w zw. z art. 4 ust. 5 oraz art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym (Dz. U. z 2004 r., nr 179, poz.1843) –

p o s t a n a w i a

I. odrzucić skargę dotyczącą przewlekłości postępowania przygotowawczego w sprawie V Ds. 67/11/Sp nadzorowanej przez Prokuraturę Okręgową w Jeleniej Górze;

II. zwrócić (...) opłatę uiszczoną od skargi.

UZASADNIENIE

I.

W dniu 10 października 2012 roku (...) jako interwenient, reprezentowana przez ustanowionego pełnomocnika, wniosła o:

1. stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie V Ds. 67/11/Sp nadzorowanej przez Prokuraturę Okręgową w Jeleniej Górze;
2. wydanie zalecenia niezwłocznego przekazania interwenientowi zabezpieczonego i niezasadnie przetrzymywanego tytoniu o masie 9.900 kg;
3. zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz interwenienta 20.000 złotych.

Skarżący podniósł, że w toku śledztwa w zakresie przedmiotów zajętych w dniu 14 grudnia 2011 roku, a znajdujących się w przyczepie i samochodzie kierowanym przez T. K. (1) nastąpiła przewlekłość postępowania, która naruszyła interesy interwenienta, jako właściciela zatrzymanego towaru. Według autora skargi, wobec faktu, że towar w postaci tytoniu nie został odebrany przez odbiorcę i nie nastąpiła zapłata faktury za tenże towar stanowi on nadal własność czeskiej firmy (...) (...) tym bardziej, że zabezpieczony towar nie jest wyrobem akcyzowym, a jedynie nieprzetworzonym tytoniem przemysłowym. Jego zabezpieczenie i przetrzymywanie przez organy ścigania jest bezzasadne i zbędne dla prowadzonego postępowania karnego skarbowego.

Według skarżącego, w działaniach T. K. (1) brak jest znamion czynu zabronionego, a dalsze przetrzymywanie tytoniu i nie wydanie go właścicielowi naraża tego ostatniego na stale powiększające się straty.

Odpowiadając na skargę prokurator Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze wniósł o stwierdzenie braku podstaw do uznania naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki na skutek bezczynności prokuratora nadzorującego postępowanie przygotowawcze. Podniósł, że czynności wykonywane w tej sprawie zmierzające do wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych podejmowane były bez zbędnej zwłoki, a przy tym są istotne z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy. Odnośnie zatrzymanego tytoniu wskazał, że wbrew twierdzeniom autora skargi, nie jest on zbędny dla postępowania karnego i dlatego nie podlega zwrotowi.

Dodatkowo prokurator wskazał, że skarga interwenienta winna być odrzucona, gdyż nie przytoczono konkretnych czynności procesowych, których nie podjęto lub podjęto je z nieuzasadnioną zwłoką, bądź wadliwie. Sama zaś skarga sprowadza się do wyrażenia negatywnej opinii o przebiegu postępowania w zakresie zabezpieczonego towaru i stanowi próbę wywarcia presji na organ nadzorujący postępowanie w celu zmiany decyzji w tym zakresie.

II.

Sąd Apelacyjny ustalił, co następuje:

W dniu 1 grudnia 2011 roku Prokuratura Rejonowa w Zgorzlecu wszczęła śledztwo w sprawie o przestępstwo skarbowe z art. 65 § 1 k.k.s. w zw. z art. 91 § 1 i 3 k.k.s. i w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. oraz w zw. z art. 37 § 1 pkt. 1 k.k.s.

Zarzut taki postawiono m.in. T. K. (2) (k.1019, t. VI) nadto postawiono mu zarzut dopuszczenia się czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.s. w zw. z art. 91 § 1 k.k.s. i w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. oraz w zw. z art. 37 § 1 pkt. 1 k.k.s. (k.1018) na terenie Węgier.

Pierwszy z zarzutów związany był z zatrzymaniem w dniu 14 grudnia 2011 roku w L. samochodzie wraz z naczepą, należącego do firmy (...), którym kierował T. K. (3), gdyż w pojeździe tym oraz naczepie stwierdzono 9.900 kg tytoniu, który to towar został zabezpieczony. Tytoń ten został zakupiony w firmie interwenienta, a ponieważ nie został odebrany przez osobę widniejącą jako kupująca oraz nie został zapłacony, według interwenienta, winien być mu zwrócony gdyż nie podlega podatkowi akcyzowemu nie mógł więc stanowić przedmiotu przestępstwa.

Poza T. K. (2) zarzuty związane z podobnym procederem postawiono także szeregu innym osobom m.in. K. L. i R. L.. Nadto rozszerzono stawiane zarzuty i zarzucono podejrzanym działanie w ramach zorganizowanej grupy przestępczej (k.3444), która obszarem swego działania obejmowała nie tylko obszar szeregu miejscowości w Polsce ale również teren Węgier, Serbii i Czech, a celem działania grupy było popełnianie przestępstw skarbowych przeciwko obowiązkowi podatkowemu i celnym w związku z produkcją i obrotem wyrobami tytoniowymi.

III.

Sąd Apelacyjny zważył:

W postępowaniu prowadzonym w oparciu o ustawę z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. Nr 179, poz. 1843 z późn. zm.) dalej zwaną ustawą o skardze istotne jest zdefiniowanie pojęcia sprawa, którym posługuje się ustawa o skardze. Jest to in concreto konieczność ustalenia czy roszczenie interwenienta odpowiada przedmiotowi regulowanemu ustawą o skardze. Jeśli tak jest należy rozważyć wszystkie dalsze wynikające z przywołanej podstawy prawnej przesłanki dochodzenia roszczenia przez interwenienta, jeśli jednak tak nie jest to nawet spełnienie pozostałych ustawowych przesłanek musi prowadzić do uznania, że skarga interwenienta nie ma oparcia w przepisach, na które tenże się powołuje.

Według dominującego w orzecznictwie poglądu sprawą nie są jej poszczególne elementy możliwe do rozstrzygnięcia w toku postępowania, czy to na wniosek czy też z urzędu, lecz stanowi o niej istota określonego postępowania, jej główny

przedmiot. "Sprawą" w postępowaniu sądowym jest oskarżenie w sprawie karnej, pozew w postępowaniu cywilnym procesowym, wniosek w postępowaniu nieprocesowym itd., w którym ma zapaść orzeczenie o prawach osoby, wszczynające postępowanie. Pogląd ten jest jednolicie prezentowany w orzecznictwie sądowym (zob. (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 11 grudnia 2007 roku, II S 16/07, KZS 2007/12/66, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2008 roku, III SPP 10/08, LEX nr 494059). Odwołuje się do tego stanowiska orzecznictwa także doktryna (zob. teza 14 do art. 1 ustawy o skardze w publikacji Skarga na przewlekłość postępowania przygotowawczego i sądowego. Komentarz, Piotr Górecki, Stanisław Stachowiak, Paweł Wiliński, Oficyna 2010).

Incydentalne kwestie pojawiające się w toku postępowania karnego, którego zakres wyznaczony jest postanowieniem o wszczęciu śledztwa oraz postanowieniem o jego rozszerzeniu na zachowania podejrzanych działających w ramach grupy przestępczej nie stanowią istoty tego postępowania. Takim incydentalnym, obocznym nurtem toczącego się postępowania w sprawie oznaczonej sygnaturą V Ds. 67/11/Sp jest kwestia zwrotu bądź zatrzymania tytoniu, jaki zakwestionowano w samochodzie kierowanym przez T. K. (1), któremu postawiono zarzut współdziałania w grupie przestępczej popełniającej przestępstwa skarbowe (podatkowe i celne) związane z produkcją i wprowadzaniem do obrotu wyrobów tytoniowych.

W tej sytuacji skarga niedotycząca zasadniczego przedmiotu postępowania nie może prowadzić do uznania, że w sprawie V Ds. 67/11/Sp doszło do przewlekłości, o jakiej mowa w ustawie o skardze.

Nie mniej istotne są jednak okoliczności podnoszone w stanowisku prokuratora. Oskarżyciel publiczny zwraca jednak uwagę, że skarga interwenienta nie określa, jakich to czynności w toku postępowania zaniechał prokurator lub też, które wykonał nadmiernie opieszale, co skutkowało bezzasadnym przedłużaniem postępowania. Trafnie wskazuje prokurator, że pełnomocnik interwenienta zmierza nie do przyspieszenia toku postępowania, lecz do spowodowania zwrotu swemu mocodawcy zabezpieczonego tytoniu. Istotnie, cała argumentacja skargi wykazuje, że zabezpieczony tytoń nie podlega podatkowi akcyzowemu, a tym samym jest zbędny dla postępowania i winien podlegać wydaniu osobie uprawnionej. Skarżący nie odwołuje się do żadnych okoliczności mogących wskazać, że prowadzący postępowanie zaniechali jakichś czynności lub też przeprowadzili je bez potrzeby w głównym nurcie tego śledztwa.

Sąd Apelacyjny konsekwentnie, podobnie jak orzecznictwo innych sądów apelacyjnych, ale i Naczelnego Sądu Administracyjnego, stoi na stanowisku, że Przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie nie może sprowadzać się jedynie do ogólnego zakwestionowania przez stronę czasu trwania procesu, (w tym wypadku postępowania przygotowawczego) ale powinno polegać na wskazaniu konkretnych czynności procesowych, których sąd (prokurator) nie podjął lub dokonał wadliwie w toku kontrolowanego pod względem terminowości postępowania. (postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 5 kwietnia 2012 roku, I S 9/12, LEX nr 1136098, podobnie postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 21 marca 2012 roku, II S 8/12 KZS 2012/3/49, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 23 marca 2011 roku, II S 7/11, LEX nr 852303, postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19 sierpnia 2011 roku, I OPP 60/11, LEX nr 1068352).

Skarga pełnomocnika interwenienta nie podnosi żadnych szczegółowych lecz zwłaszcza konkretnych okoliczności mogących świadczyć o niezasadnym przewlekaniu istoty postępowania, podnosi jedynie ogólny zarzut przewlekłości lecz dotyczy on, jak już wyżej zwrócono uwagę, obocznego przedmiotu tego postępowania.

Okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia o incydentalnej części tego postępowania tj. o zwrocie bądź nie, zatrzymanego tytoniu mają swą wymowę i wagę zwłaszcza argument związany ze stwierdzeniem zawartym w opinii z dnia 9 marca 2012 roku Laboratorium (...) przy Izbie Celnej w B. (k.3159), nie może to jednak zmienić charakteru rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego, skoro przedmiot skargi nie dotyczy **sprawy**, jaka jest w toku śledztwa, i przy tym nadto nie wskazano okoliczności, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt. 2 ustawy o skardze, co finalnie musi prowadzić do odrzucenia skargi zgodnie z obowiązkiem nałożonym treścią art. 9 ust. 1 ustawy, a dalej zwrotu opłaty w oparciu o podstawę z art. 17 ust. 3 ustawy o skardze.

Mając to wszystko na względzie, orzeczono jak wyżej.